

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Yidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— okt. 26.

(Társaskörök.) Örömmel üdvözljük a most alakult „Városi-Kör“-t. Bizony ráfér a városra, hogy valamely körben gondoljanak rá. A város ügyeit ki kell kerekíteni, de ha ebben a körben (tekintettel arra, hogy az alakuló gyűlésen megjelentek között szép számmal találjuk a bukott politikai rendszerektől nem idegenkedő uri embereket) — politikai üzemeket folytatnának, akkor ez a kör, a kör négyesgötítéséhez hasonló, tehát teljesen értéktelen munkát folytatni. Bizunk ezen urak őszinteségében és a résztvevők összeségének józan gondolkodásában, a kik kellő bizonyítékot nyújtanak az iránt, hogy a városi körben nem fog beférközni semmiféle trójai faló. A budapesti u. n. „Nemzeti társaskör“ megismétléésére Debrecenben tér nem nyilhatik.

(Kétszínű játékok.) Nem hiába kétfejű sas a bécsi címer, fekete sárga a bécsi szín, de megis látszik minden cselekedetükben a kétszínűség. Most is megbukott Goluchovszky, mert a magyarok ellensége volt és megbukott Pittreich, mert a magyaroknak kedvezett. Ki okozkodik ki a bécsi kétkulacsosság titkaiból? Csupa számrejtvény az a Bécs, a melynek egyetlen megfejtése képzelhető, ez pedig: „Königgréc.“

Boruljunk Rákóczy elé.

Budapest, okt. 26.

Közel kétszáz esztendei távollét után hazatérnek immár a bujdosók. Akik egykor vérüket és mindenüket

áldozták „pro patria et libertate“ s a balsorstól lesújtva, földönfutó száműzöttként, de a hiven teljesített hazafias kötelesség fenkölt érzésével és a történelmi halhatatlanság nagy kincsével távoztak a messze idegenbe, a hosszú, gyötrelmes várakozás után az imádott haza földjében találnak örök pihenésre; ott, ahol őseik hamvai nyugszanak.

Ha ezek a hazatérő, porladozó esontok érezni tudnának, tuláradó örömmel üdvözlnek ezt a drága földet, mely ápol s eltakar. S akik a rodostói kietlen magányban bubánatos szivvel, fájdalomtól megtört lélekkel zengték a száműzöttek szomorú énekét: „A majtényi sikon eltörött a zászló — most minden bizonynyal megvigasztalódnának, látván, hogy „él magyar, áll Buda még“ és ez a nemzet nem háládatlan, mert megbecsüli és tiszteletben tartja elhunyt nagyjainak dicső emlékét.

Valóban. nem is hála és tisztelet, hanem dicsőítés illeti Rákóczy Ferencet, kinél benső értékben nagyobb, jellemben szilárdabb, hazaszereteten tündöklőbb alakot nem mutat fel a magyar történelem. Kétszer kínálták meg a lengyel koronával, de ő inkább akart üldözött vértanuja lenni a magyar szabadságnak, mint királya idegen országnak. Egy szavába került volna, hogy 120 négyszög mértföldre terjedő javait a szatmári békekötés elfogadásával biztosítsa. De inkább lett száműzött koldus, hogysen a szabadság el-

árulásával gonosz példát nyujtson nemzetének.

Pompás uradalmi hatszázezer holdnál többet foglaltak magukban. Várai rakva voltak mérhetetlen értékű családi kincsekkel. Rangtársai közül egész Európában egyetlenegynek se volt akkora vagyona, mint neki. S az uralkodóház nem kívánt tőle egyebet, csak azt, hogy aláírásával ismerje el kötelező erejűnek a szatmári békekötés feltételeit. Ennek fejében vissza adták volna összes javait s megengedték volna azt is, hogy külföldön éljen fényben, pompában, a legnagyobb anyagi jólétben.

De Rákóczy inkább feláldozta fejedelmi vagyonát s inkább elfogadta a török szultán kegyelem-kenyerét, semhogy nevét oda írta volna az alá a békeokmány alá, amelyet hazájára nézve károsnak és veszedelmesnek tartott.

Miért tette, mikor ugy sem lehetett már semmi reménysége, hogy az elvesztett háborút újra kezdheti. Két okból tette. Az egyik politikai, a másik erkölcsi természetű. Tette egyrészt azért, amit Deák Ferenc később így fejezett ki: „Amit balszerencse vagy erőszak elvesz tőlünk, azt még alkalomadtán visszaszerezhetjük, de amiről önként lemondunk, az örökre elveszett.“ Tette másrészt azért, hogy cselekedetével példát mutasson a törhetlen hazaszeretetre és a nemes önfeláldozásra.

Hogy ez az igazán krisztusi szel-

A REGÉCI KIS HARANG.

Irta: Szávay Gyula.

A kitűnő költő alkalmi színműve külön kiadásban is megjelent; 271. ára 1 K. A II. kép VIII. jelenetét, ezt a valóban költői részletet közöljük e helyen mutatól:

VIII. jelenet.

Kis szünet. Hangulatos bus zene, kuruc motívumokból. Fáklyás emberek jönnek. Majd a kurucvezérek s köztük a fejedelem. Áthaladnak a színen nagyon szomorúan s lassan. A hegyes háttér köztáján egy magaslaton megáll a fejedelem s visszafordul. A hegyi ösvényen szétszórt fáklyák csillognak; a tűz lobog és fénybe önti a fejedelmet. Mikor a fejedelem és kísérete bejön megáll mindenki s néma hódolattal fogadja őt. A vitézek leemelik süvegüket s lehajtott fejjel állanak. A regéci halunép a harangozó körül csoportosul és térdre hull. A harangozó a harangkötelet szorongatja imára kulcsolt kezében.

A hadnagy.

(Csendesen:) A fejedelem.

A fejedelem.

(Csendesen, egyszerűen.)

Isten veled, te szegény Magyarország,
 Immár lehullt az égről csillagom.

Sok büszke váram, kincsem, drágaságom,
 Legyen közpréda, mind, mind itthagynom.
 Remények, álmok, égi ideálok,
 Hulljatok porba ti is szárnyatlan,
 Nem viszek el mást a számkivetésbe,
 Csak szivemet és ami benne van.

Édes anyám, fordítsd felém az arczod,
 Fogadd kihült kebledre gyermeked.
 Kis rab fiam s te hű, fehér galambom,
 Álmodjatok felőlem szépeket.
 Kardom kettétört, hitem összeomlott,
 Hazám, sirassd el vérző fiadat.
 A hó lehullt, az éj leszállt s ki tudja
 Lesz-e tavasz és lesz-e viradat?

(A kisharang véletlenül egyet csendül.)

Siró harangom, csak zokogj felettem,
 Bucsuztatódnak hangját elviszem.
 S ha él az Isten és én visszatérek,
 A dallamoddal tér vissza szivem.
 Magánosságom óráin hazámról
 Regéket csendit lelkembe e hang,
 Éreszived örizz és ha jövök ismét,
 Te üdvözlj majd siró kisharang.

A hóhullás erősödik, a leszálló hófüggönyök a hegyeket eltakarják; a fáklyák eltűnnek. Távolból tárogató síráma hallszik, az előtér egészen elsötétül, temető és égott romok eltűnnek, szintér megváltozik. A regéci nép a földre borulva zokog, majd egy alkalmas kesergő kuruc kardalt énekel el csendesesen.

(Káldf gyűjtemény.)

(Nyilt változás.)

SOM PANNA.

— I. Rajz a kurucvilágból. —

A „Szabadság“ eredeti tarcája.

Irta: Lampérth Géza.

Jó erős volt a Bakony a kurucnak.

— Többet ér ez, fiam, a labanc minden fufangos mivű fortifikációjánál — szokta volt mondani Bottyán apó — mert ezt maga a fölséges Uristen építette. Persze nem a labancnak, hanem a kurucnak.

Nem is érezte magát sehol olyan jól a vitéz generális, mint ebben az ő nagy erősségében. Szakadékos völgyeinek mélyébe, bükkös erdeinek sötétjébe ha bevehette magát kis seregével, jöhetett a labanc bármily nagy siserehaddal. Biztos, hogy kiporolta bugyogóját a kuruc.

lemtől áthatott, böles és magasztos gondolkodás bevált, annak ékesenszóló tanubizonyosága az a rajongó lelkese-
dés, az a ragyogó nimbusz, amelylyel a magyar nemzet Rákóczy Ferenc nagy alakját körül veszi:

A magvető munkája nem esett terméketlen sziklára. Hűséget és szeretetet a hazához, rendíthetetlen ragaszkodást a szabadsághoz, türelmet a szenvedések, kitartást a megpróbáltatások között, csüggedetlen reménységet és kösziklakeményesü hitet egy jobb jövőben, küzdést és önteláldozást a Rákóczy Ferenc példájából tanultunk. S hogy a tanulás hasznos vala, annak élő tanuja az erőteljes nemzeti öntudat s a szemlátomást fejlődő és örvendete-
sen erősbbő magyar állam.

Hajtsátok meg a zászlót és boruljatok le a halhatatlan Rákóczy Ferenc nagysága előtt!

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 26.

A hivatalos lap ma reggeli számában megjelentek a külügyi és hadügyi miniszter-változásokról szóló királyi kéziratok. Ezek közül különösen a Pitreichhez intézett legfelső kézirat keltett nagyobb feltűnést. A függetlenségi képviselők csoportokban tárgyalták a Kossuth Lajos utcában a szenzációs tartalmu királyi kéziratot.

— Ez második Chlopy! — mondták eleinté. A király ime demonstrálja, hogy az ujone létszámfelemelést meg kell adnia Magyarországnak, akár tetszik neki, akár nem. Ha Pitreich nem tudta keresztül vinni, mehet, felmentjük őt s a felvilágosodott, magyar barátnak látszó katona helyett, ime kinevezzük Schönauich tábornagyot, a ki nem fog megretírálni a magyarok előtt.

Ez volt az első felfogás s az illeté-
képen elégedetlenkedők még ma estére sür-
gős értekezletet akartak összehívni. Amde az elmaradt és elmúlt az izgatottság is,

Jó hely volt az, mondom. Minden sudár szálla egy-egy őrtorony volt ott, melynek te tejéről jó messzire észrevette már a fűrge kuruc, ha közeledett a labanc. Bevárta szépen, míg az erdőszélbe ért, akkor aztán egy pompás atakkal hegyibe! Ez volt Bottyán apó stratégiája.

Hanem ehhez a stratégiához, amely fő-
képen a gyorsaságra vala építve, más vala-
kinek is volt még hozzászólása. Ez a más
valaki nem volt generális, még csak istráza
mester se. Pedig annak ugyancsak beillett
volna, ha bajusza lett volna. Hanem hát ba-
jusza se volt, mivelhogy Pannának hívták,
Som Pannának.

Panna lányasszony persze szoknyát vi-
selt bajusz helyett, de ezért nem kell ám
semmi csintalan dologra gondolni. Bottyán
apó nem volt már szoknyahős, őrlt az
őreg, ha békén hagyta az átkozott köszvé-
nye. Piros két arcával, ragyogó szemével,
éjsötét hajával meg a rengő ringó testével,
dehogy törődött ő Pannával. Neki csak a
strategiai tudományára vala szüksége.

Som Panna hadi tudománya pediglen
abból állott, hogy szegről-végre jól ősmerte
a Bakony minden zége-zugát. Zöld erdő zu-
gásán, vadgalamb bugásán ott nevelte föl az
édesanyja, aki különben rég elment szegény
ama másvilági ősmertlen erdőbe. . . És
így Panna lányasszony csak az apjával, az
őreg Som Gergővel járogatta a Bakony-
ságot, a nagy-vázsonyi uraság csordáját terel-
getvén egyik dombról a másikra.

De mikor kiütött a ribillió, a labanc

mert megérkezett a képviselők közé Ugron Gábor, aki a következő magyarázatot mondta:

— A Pitreichhez intézett királyi kézirat teljesen megnyugtató. Még azok is, akik kételkedtek abban, hogy a koalíció vezetői annak idején jó munkát végeztek. Pitreich távozása e kézirat szerint azt jelenti, hogy ő ujone létszámot elérni akart, de miután a király ebbe a koalícióval kötött paktum alapján bele nem mehet. Pitreich levonja a konzekvenciákat és távozik. Ez egészen tiszta helyzet. Nem Ghlopiról van szó itten, hanem éppen ellenkezőleg, egy megnyugtató királyi kéziratról.

Ugron Gábornak ez a kijelentése tel-
tesen megnyugtatta a képviselőket. Ma
sokat beszéltek a tegnapi pénzügyi bizottsági
ülésről, amelyen meglehetően állapítani, hogy
a delegációk nem lettek elhalasztva.

Felhívás a nemzethez.

A tüdőbetegek érdekében.

— Saját tudósítónktól. —

— október 26.

A nemzetnek mélyeséges gyásza van. Hatalmas ellensége, a tüdővész irtózatot pusztítást vitt véghez gyermekei közt. Hetvenhétezerkilencszázhuszonhárom magyart döntött sirba a lefolyt esztendőben s özvegyeket, árvákat, támasz nélkül maradt szülöket fosztott meg kenyérkeresőjüktől. A halál angyala belefáradt rettenetes munkájába, de a szörnyű rém még egyre nagyobb tömegekben hurcolja áldozatait pallosa alá.

Nemzetünk fiai és leányai! Akik halottak napján a mindenható Istenhez bocsátjátok imáitokat elhunyt kedveseitekért, nyisátok meg szíveteket a halál előcsarnokában életükért esdeklő tüdőbajosok könyörgése előtt!

Akit a gondviselő Isten egészséggel megáldott, siessen segítségére beteg honfitársainak! Nem szabad a magyarok pusztulnia! Minden fiúra szüksége van a Hazának!

Halottak napján kigyulnak a szeretet mécsesei s a kegyelet koszorui borulnak el-
költözött szeretteink sírjára. Gyujtson minden gyászoló egy méccsel kevesebbet s kössön koszorujába egy virággal kevesebbet s ezt az egy méccset és egy virágszálat ajándékozza oda a halállal eljegyzett tüdőbetegeknek.

elterelte ezt a szép csordát. Gergő-bá, szeme elől örökösen. Som Gergő ekkoron nagy bosszuságában beállott kuruc vezetőnek, de nem sokra vitte új hivatalában. A legelső csapatánál egy ostoba labanc-golyóbis a tomporába furódott és nyomorékká tette az őregot. Így vette át a hivatalát Panna. Egyrészt, hogy bosszút álljon a a labancon, másrészt, hogy valamit szerezzen a konyhába, mert a szegény nyomoréknak is csak élni kellett.

Bottyán apó nagyon megkedvelte Pannát, mert nem egy fényes győzelemre segítette seregét. Hívta is eleget, kérte is, hogy maradjon a közelében. Szép aranyos sátrat veret, skófiomos ruhát varrat a számára.

De Panna csak rázta a fejét:

— Jobb nekem, apó a magam hitvány gunyájában. otthon az édes apám vityilló-jában.

Erről a vityillóról azonban senki sem tudta, hol van, merre van.

Dolgát végezvén, mint az erdők félénk vadja tünt el, a sűrűségbe Panna. Ha meg szükség volt rá, a tárogató hívó szavára jött elő, mindig más irányból. Ha aztán a labancra kellett mennie, fölpattant a paripára, mint a legügyesebb kuruc és a sereg élén vágatott előre Bottyán apó oldalán. Szép hosszú haja, mint a halál fekete lobo-
gója lengett a szellőben, a szellőben. . . Két gömbölyű arca kipirult, csengő ezüst hangja beharangozta a visszahagos völgyeket:

— Erre, erre. . . utánam kurucok! . . .

Százezrek! Halljátok meg a kiáltó szót! Adjatok a kegyelet szent napján betegség-
gel meglátogatott embertársaitoknak csak egy szemernyit abból, amivel a jóságos Isten megáldott benneteket!

Az irgalom nevében használja fel mindenki a csatolt befizetési lapot Csak egy méccset, egy virágszálat! És ha mindenki, akihez kérés szavunk eljut, meghallgat: meg-
építjük sorra a tüdőbetegek gyógyítóházát.

Filléreket avagy koronákat egyforma hálával és mélyeséges köszönettel fogad a tüdőveszedelemmel küzdő

József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület
(Budapest, IX. Lónyay-utca 47.)

Itt említjük meg, hogy magán adomá-
nyokat a helybeli elnök, dr. Rotschnek V. Emilné elfogad a a sanatorium által nyug-
tázni fog.

IRODALOM.

Vecsey Ferencz hangversenye.

Riika művelzetben fog részesülni ma szom-
baton este 8 órakor városunk zenekedvelő
közönsége, midőn is Vecsey Ferenc világhírű
hegedűművész Tarnay Alajos zongoraművész
közreműködésével nagy hangversenyt fogja
megtartani az „Arany Bika” disztermében.
Vecsey legutóbb Magyarország nagyobb vá-
rosaiban tett hangverseny körutat, mindenütt
óriási lelkesedéssel fogadták és ünnepezték,
körutja valóságos diadalmenet volt. Ismételtan
sajánljuk városunk zenekedvelő közönsége
szives figyelmébe ez idej hangverseny-idejny
első nagy hangversenyt, a milyen már évek
óta nem volt városunkban. Jegyek még kor-
látolt számban kaphatók Csáthy Ferenc zena-
műkereskedésében, este 6 órától kezdve a
pénztárnál.

Az új prépost-plébános fogadtatása.

Az előkészületek.

Egyházbizottmányi ülés.

(Saját tudósítónktól.)

— okt. 26.

Már csak napokig marad betöltetlen
Wolafka öröke; megérkezik az új prépost-
plébános, kit debreceni hívei nagy remények-
kel, személye iránt teljes bizalommal elteiva
várnak.

És mentek a marcona vitézek utána és
követték őt száz halálon át a győzelemben.

Csak ama rejtelmes vityilló felé nem
követhette senki, ej, pedig de sokan szeretnék
volna.

Különösen Oláh Gecző, a kis tejfőlö-
képtű vicehadnagy vágyakozott nagyon erre
a gyönyörű, piros erdei virágra. Hanem
hiába való volt minden igyekezete, nem bol-
dogult Pannával. Nem is igen férfközhetett
ugy a közelébe, a hogyan szerette volna,
mert a leány, ha a táborba volt, mindig
Bottyán apó mellett tartózkodott. De meg
ha szóba állt is vele, sehogy sem tudta
megát megértetni Gecző vitéz. Két nagy
fekete szemét csak kerekre nyitotta Panna s
a legforróbb szerelmi vallomásra is azzal a
különös kacagással felelt, a melyik félig
farkas üvöltésére, félig a vadgerlice turbé-
kolására emlékeztetett.

Ha Gecző vitéz értett volna az erdő
hangjaihoz, hát értette volna abból a kü-
lönös kacagásból:

— Hagyj engem békén szép urfi. Mit
akarsz te tőlem, a szegény ágrul szakadt
pásztorlánytul. Tudom én mit akarsz, a be-
csületeset. De az drágább nekem, mint ne-
ked a két szép szemed és azokat is kivajom,
ha hozzám nyulsz. . . (Ez volt a farkasü-
völtés.) Mert van nekem már hozzám illő
párom. Nincs ilyen szép cifra ruhája, mint
neked, de van olyan jó vitéz, mint te és
nincs álnokság a szívedben. Ott fujja a trom-
bitát valahol messze a fejedelem táborában,
oh mi szépen fujja. . . Majd vissza jön

Egyik egyházi méltóságát a nagyvárad kanonokságát, melyvel tudvalevőleg a királyi kegy szintén felruházta — már el is foglalta. Tegnap zajlottak le a fényes istálló ünnepségek Nagyváradon, hol Debrecen küldöttsége is megjelent.

Ezután természetesen prepostplebánosi beiktatása következnek. Ez azonban egy időre elmarad, illetve December hó 8-án elhalasztatik, mivel a kinevezéssel járó formalitások hosszú időt vesznek igénybe. Azonban Gróh Ferenc, hogy egyházközsége ne legyen kénytelen oly hosszú ideig nélkülözni a lelki vezért — már a napokban elfogalja hivatalát.

Kinyilatkoztatta ugyanis a küldöttség előtt, hogy minél előbb óhajtaná Debrecenbe jönni és kezébe venni egyházközségének ügyeit. A küldöttség tagjai ezt örömmel fogadták és November hó 3-ának egyértelmű kitűzésével már lejtvetelének napját is elhatározták.

Fogadtatásának előkészítésére tegnap az egyházbizottmány a főgimnázium tanácstermében ülést tartott. A fogadtatás egyes részletei a következőképpen lettek megállapítva.

November hó harmadikán Püspökkládyig az érkező elé utazik az egyházbizottmány három tagja, nevezetesen Váci János főgondnok Szalay Béla és Csath Zsigmond.

A délután fél négy órakor Debrecenbe robogó vonattal érkezik Gróh Ferenc. Az állomásán városunk katolikus társadalmának előkelőségi élén Unger Gusztáv táblabíró fogja üdvözölni. Innen egyenesen a plébániára hajtát hol a tisztelgő egyházközségi bizottmányt, az iskolaszéket, a kegyes tanítórendet és a papságot fogadja.

A többi hivatalos testületek üdvözléseiket és tisztelgéseiket csak beiktatása napján vagyis december 8-án fogják megtenni.

egyszer, maj visszatér oda a kis vityillóba. Addig türes lesz a helye, úgy fogadtam. De még férjiláb sem lépi át a küszöböt. Majd visszatér Jancsi, megígérte. Messzire megfujja már a trombitáját: trala la... jövök már... és én elébe szaladok hegyen-völgyön. tüskön-bokron át a szívemmel, a tiszta ágaz szerelemmel... (ez volt a gerliczebugás).

De Gecző urfi mindezt nem értette. A bajtársai is hiába intették:

— Nem anyától lett az, rózsafán termett az, vadrózsafán... Hagyj békét annak, Gecző, vad leány az.

— Ha vad majd megszelíditem! — hetvenkedett Gecző és most már csak azért sem engedett.

Egy szép holdvilágos estelen aztán vakmerő elhatározással Panna után osont, amikor az szokás szerint neki vágott a rengetegnek.

Másnap reggel melegen kelt a nap a kurucokra. Nagy labanc csapat bukkant elő a Somlyó háta mögül s egyenest a kuructábor felé vette útját. Bottyán apó riadót fuvatott, s esatarendba állítá seregét. Mindenki helyén volt, csak Oláh Geczőt, a kis vicehadnagyot keresték, szólongatták hiába.

Panna után is háromszor kiáltott be a rengetegbe a tárogató, holott máskor az első hívásra ott termett. A harmadik hívásra, az utolsó pillanatban megjelent a vad leány. Kuszák hajjal, dult ábrázattal, halotthalvány arccal jött s a ruhája csuronyvér volt. De már akkor fölharsant a „rajta kuruc* és nem volt idő kérdegetni, hogy kinek a vére az ott...

Sziniakadémiából — a debreceni ügyészség fogházába.

— A züllés útján. —

Egy szép leány tragédiaja.

(Saját tudósítónktól.)

— okt. 26.

Az élet mélységes, megdöbbentő tragédiái közül való az, mely tegnap a debreceni ügyészség előtt lejátsszódott. Rídegen, a maga teljes valóságában tárja elénk azt az erkölcsi fertőt, mely az életbe kilépő, egyedül elbogyatottan álló leányokat fogadja és dönti leggyakrabban az erkölcsi romlásba.

Kétségtelen, hogy az erkölcsi bukásban az egyénnek is nagy szerepe van. Különösen áll ez a gyöngébb nemnél. A magára hagyott védtelen, gyöngé nő az élet ezer megpróbáltatásával szemben vajmi kevés ellentálló erőt tud gyakorolni. Aztán csábitja a bűn csillogó palástjaival és ő, a szerencsétlen odamenekül, mert ez selyempárnat, amaz az erény meg csak durva, kemény fekhelyet ad.

És mennyi színtén megszámlálhatatlan ilyen szomorú eset rejtezik az élet forgatagában. Csak akkor kerül belőle egy-kettő a nyilvánosságra, ha véletlenül a rendőrség, vagy valamely büntető hatóság elé állítja a szerencsétlent a kegyetlen, de megérdemelt sorsuk.

Ma ismét egy ily esetről számol be a napi krónika. Egy szép zsidóleányról, ki hódító szépségével indult a küzdelmes életnek és... és természetesen elbukott. Elbukott mert szép volt, egyedül volt és azonfelül kacér volt.

Fokelstein Reginának hívják. Debrecenbe való. Szülei azonban hamar elhaltak és csak távoli rokonai viselhetek gondot a fiatal leányra, ki mikor erős hajlamot mutatott a színészethez, hogy minél előbb megszabaduljanak tőle, Budapestben beadták a sziniakadémiába.

Következett Pest. Itt az erkölcstelenség rohanó árja csakhamar magával ragadta a tapasztalatlan leányt. Felébredt szívében a büszség, az pedig rossz tanácsadó. A tollas kalapok, a legujabb szabású ruhák lelőhasztották művészi ambícióját. Kilépett a szini akadémiából. Nem tetszett neki már ekkor a szegény, de tiszta élet.

Egyideig a Don Juanok pénzéből urfi fényes életet élt, de ennek is egyszer csak vége szakadt és egy harmadrendű kávéházba került pöntárnoknőnek.

Züllés lejtőjén azonban nincs megállás. Karrierjét végképp bevágta és mind mélyebbre süllyedt.

Lopott, több rendbeli tolvajlást követett el, majd pedig Debrecenbe jött, itt meg rokonait károsította meg. Természetesen ezek után nem volt maradása, hanem visszautazott Pestre.

Budapestben bekövetkezett a süllyedés utolsó stádiuma. A rendőrség a debreceni hatóságok megkeresésére elfogta és behozta a debreceni ügyészség fogházába.

Az ügyészség már meg is indította az eljárást. Ő pedig csendes zokogással ül a többi rabok között, hódító szépségével, elegáns ruházatával élénk ellentétet képezvén a komor falak között társnőivel szemben.

Nemsokára azonban felcsereitetik izléses ruháit a durva daróc rab ruhákkal és akkor bizonyára meggyőződik arról az igazságról, hogy az erkölcsi bűn alapja kezdete — a büszség.

NAPI HIREK.

Ma-pról-napra.

— okt. 26.

(Kuruc-nóta.)

Nagymajthényi sikon letörött a zászló,
Rászállt tollázkodni egy fekete holló.
Tépi sötét szárnyát, hull a toll reája,
Siró kurucoknak gyászos kalpagjára,
Rongyos dolmányára!

Rákóczy-ünneplése.

— okt. 26.

Debrecen lelkes közönsége hatalmasan készül a hazatérő Rákóczy és a nemes bujdosók emlékének megünneplésére. Ujabbán a következő meghívók küldettek be hozzánk:

A „Debreceni Dalegylet“ működő választmányi és azok családtagjai által és számára f. év október 30-án, kedden este pontban 9 órakor a kereskedelmi akadémia tornacsarnokában.

II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai temetése alkalmából rendezendő házi ünnepélyre.

Műsor:

1. Karének, előadja a dalegylet.
2. Elnöki megnyitó.
3. Kurucz dalok, előadja Nagy András.
4. Karének, előadja a dalegylet.
5. Rövid emlékezés a szent hamvak felett.
6. Bezáró karének, előadja a dalegylet.

Az ágost. hitv. ev. egyház Rákóczi és Thököly fejedelmek hamvainak a hazai földben elhelyezését templomban és iskolában ünnepli meg, és pedig okt. 29-én, hétfőn d. e. 9 órakor az iskola emeleti termében iskolai ünnepély, kedden, október 30-án, délelőtt 10 órakor istentisztelet. Hétfőn egész nap, kedden pedig délelőtt iskolai szünet.

A zsidó polgári leányiskola 1906. évi október 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a hitközség nagy tanácstermében (József kir. herceg utca 26.) Rákóczy-ünnepélyt tart. Az ünnepély műsora:

1. Hej Rákóczy, Bercsényi! Kurucz-dal, előadja az iskolai énekkar.
2. Rákóczy bucsuja. Kurucz-ének, szavalja Bodnár Emma II. o. tanuló.
3. A bujdosók emlékezete. Ünnepi beszéd, mondja dr. Kardos Albert id. igazgató.
4. Rákóczy-induló. Irta Farkas Imre, szavalja Freund Erzsébet III. o. tanuló.
5. Himnusz. Előadja az iskolai énekkar.

A debreceni felső kereskedelmi iskola ifjusága 1906. évi október hó 29-én A nagy fejedelem és bujdosó társai hamvainak hazahozatala alkalmából Rákóczy-ünnepélyt rendez az intézet tornatermében.

Műsor:

1. Diadalének, Händeltől. Előadja az ifjusági énekkar.
2. Nyitó beszéd. Tartja Fábrián Lajos Mór igazgató.
3. Rákóczy. Szávay Gyulától. Előadja Oesterreicher Mór középső A. oszt. tanuló.
4. Rákóczy emlékezete. Irta és felolvassa Zakar Sándor az önképzőkör elnöke.
5. Rákóczy-induló. Farkas Imrétől. Zenekísérettel előadja Bach Erzsébet a női ker. tanfolyam növendéke.
6. „Csendes ólében a sirnak“, férfikar. Előadja a felső ker. iskola férfikara.
7. Rákóczy, Patófi Sándortól. Előadja Erős Gábor, a polgári fiúiskola 4. osztályának növendéke.
8. Rákóczy álmai. Irta és felolvassa. Szigeti Géza felső B. osztályu tanuló.
9. Rákóczy zászlója. Irta Prónai Antal Zenéjét szerezte Szent Gály Gyula. Előadja Vajda Jenő középső A. osztályu tanuló. Kísérik Szántó László felső A. osztályu tanuló zongorán, Stern Emil felső B. osztályu tanuló hegedűn, Wenger Lajos középső B. osztályu tanuló gordonkán.
10. Rákóczy F. Rodostóban, Váradi Antaltól. Előadja Klein József felső B. osztályu tanuló.
11. Hymnus, Erkelől. Előadja az ifjusági énekkar.
12. Rákóczy-induló, Albert József átírásában. Előadja az ifjusági zenekar. Kezdeté d. e. pontban 10 órakor.

* **Az öt koporsó útja** Konstantinápolyból táviratozzák: A „Kelet“ gőzös reggel kilenc órakor II. Rákóczy Ferenc és bujdosó társainak hamvaival az országos bizottság kíséretében ideérkezett. A különvonat ma este Bukarestbe, holnap reggel pedig Orsovára érkezik.

A **Szabadság szobor lebontása.** Ha jól megfigyeljük, bizony csak disszonanciát látunk abban, hogy a Szabadság szobor lebontásához éppen ezen a nagyhéten fogtak, mikor az egész nemzet, Debrecen város polgársága a legnagyobb szabadság hősök emlékének adódik, dícső hamvaik hazahozatala alkalmából. Miért nem méltóztattak tekintetes vagy nagyságos intézőkörök legalább egypár napot várni ezzel a különben is szomorú munkálatokkal. Talán úgy sem lett volna későn. Miért akarják éppen a Rákóczy-ünnepélyre szétszedni a szabadság e, ha nem is méltó symbolumát.

* **Rákóczy képe a vármegye közgyűlési termében.** A vármegye székházának nagytermében a magyar nemzet nagyjai között ott látjuk Boeckay, Kossuth képeit, de hiányzik onnan Rákóczy fejedelem képe. — Senki sem gondolt arra, hogy méltó helye lenne ott Rákóczy fejedelem képének is. Most végre talán megtörténik, hogy Rákóczy fejedelem képe is ott lesz Boeckay és Kossuth képe között. Lengyel Imre vármegyei bizottsági tag, táblabíró tegnap önálló indítványt adott be Hajdumegye törvényhatósági bizottságához, hogy a Rákóczy fejedelem képét festesse meg a vármegyei közgyűlési terem számára. Hisszük, hogy az indítványt a törvényhatóság egyhangulag magáévá fogja tenni és ott fogjuk látni Rákóczy fejedelem képét is a vármegye székházának nagytermében.

* **A depr. kereskedelmi csarnok választmánya** ma délután fél 5 órakor Kernhoffer József einöklete alatt ülést tartott. Számos folyó ügyen kívül az ezidai közgyűlést készítették elő. A közgyűlés november hó 25 én lesz.

* **Az Irsay-ügy.** Kolozsvárról jelentik: Bánffy Dezső báró Fehér és társainak az Irsay-ügyben hozzáintézett levelére adott válaszában, részletesen és szépen kifejti, hogy az egyházi törvényeket és a törvényes fórumokat tisztelni kell. Az egyházhoz nem a lelkeséért, hanem Krisztusért kell ragaszkodni. Nem hiszi — írja levelében — hogyha az Irsay ügy miatt tömegesen akarnának áttérni, bármely törvényesen bevett egyház a kétes értékű külső, számbeli gyarapodást szívesen fogadná. Végül ismételtén kéri a hivatottakat, hogy ősi hagyományaik szerint tiszteljék az egyházi főtörvényszék végső határozatát, a mely legközelebb fog hozatni.

* **A jogász ifjuság Rákóczy temetésén.** A jogászok még okt. 4-én elhatározták, hogy nagy és fényes küldöttséget menesztenek a Nagyságos fejedelem temetésére. Bizonyos körök ellenszenvé és határozott ellenzése miatt ez a szép terv meghiúsult. Azonban a jogászok elhatározott szándékuktól el nem tértek — legutóbb tartott gyűlésükön kimondták — hogy bár eredeti tervüket meg nem valósíthatják az anyagi és erkölcsi támogatás hiánya miatt, mégis küldenek egy kisebb küldöttséget. A küldöttség tagjai: Padrah Kálmán jogásznok, Mező Sándor, Szotyori Nagy Sándor, Pethő Endre. A küldöttséggel mennek még Vásáry István és Vinnay Géza. A temetésen diszmagyarban vesznek részt. Padrah Kálmán helyezi Rákóczi koporsójára a jogászok gyönyörű koszorúját. A jogászok pénteken este 6 óra 28 p.-kor utaznak előbb Eperjesre, zászló szentelésre — az eperjesi jogászokkal utaznak Kassára vasárnap délbe.

* **Csendőrség a Rákóczy ünnepen.** A csendőrségnek is szerep jutott a Rákóczy Ferenc hamvainak hazaszállítása alkalmából rendezendő ünnepségeken. Egyrészt az államhatalmat fogja képviselni, másrészt a rendfentartására fog ügyelni. Az ünnepségek alkalmából Kassán mintegy 800—1000 csendőr lesz koncentrálva. A debreceni csendőrkerületből 200 csendőrt rendeltek Kassára, kik közül a Debrecenhez közeleső állomásokról 80-an tegnapelőtt az itteni parancsnoksághoz érkeztek és tegnap délelőtt utaztak a tisztek vezetése mellett, egyesülve a debreceni őrség kirendeltjeivel.

* **Nánássy Béla temetése.** Ma délután 3 órakor kísérték ki utolsó útjára a szomorú véget ért Nánássy Bélát, a nagy számú rokonság és a jó barátok részvéte mellett.

* **Bambucey-est Debrecenben.** A vasutas szövetség szorgalmasan és nagy lelkesedéssel készíti elő november 10-ére „Bambucey-estjét“. A műsor rendkívül színesnek ígérkezik, oly irányu komoly és humoros számokban gazdag, hogy kielégítheti a műértő és műpártoló közönség izlését minden irányban, alig hogy műsorba pillant-hatunk, feltűnt a műsor költői nívó álló szelleme. Csupa poézis, csupa tűz — s élénken csillog át rajta az érezni tudó szív melegen satírjában, nem csodáljuk, ha estély sikerülni fog. Oly kipróbált egyének állanak a rendezőség élén, a kik a jóhangulat s valódi műélvezet garantiai. Mi bizunk a sikerben, mert nem volt Debrecenben még oly mulatság, mely a vasuti tisztviselők rendezése és vezetése mellett ne sikerült volna. A Bambucey estély műsorát 1—2 nap múlva közöljük.

* **Rákóczy induló emlékkiadás.** Egy minden ízében művészi kiállítású Rákóczi induló zongorára, eredeti átíratban, Petőfi szövegével, jelent meg Jámber Simon hangjegymetsző intézet kiadásában. A címlapot Rákóczi élethű képe, a Rákócziak ékszára és színei ékítik. Derék munkát végzett a kiadó a mikor, ennyi anyagot hordott össze, e kiadvány megjelenéséhez, és méltán megérdemli a legmesszebbmenő támogatást, a mi tekintve a zenemű meglepően szép kiállítását és olcsó árát, nem is fog elmaradni. A mű ára 1 korona. Megrendelhető a kiadónál Budapesten V. Vicsgrádi u. 3.

* **Milyen időnk lesz?** Meteor jelentik: November hava a bolygók részéről egészben hidegnek ígérkezik, úgy, hogy a 6-iki csomópont hatáskörében már száraz, hidegebb időt várhatunk, ami, ha a napéklonok által elősegítették, a fiatal, gyenge vetéseknek nem válna előnyére. Csapadékosabb jellegű időjárás a hónap közepe felé várhatunk a 17-ik csomópont hatáskörében, amikor hó is lehet, különösen ezt követően a 23-ik csomópont körül, amely hónap végén a 30-iki csomópont hatáskörében lép fel csapadékos, vagy ennek kimaradása esetére szeles változatokkal.

* **Szabadságon.** Dr. Varga Emil orvos a III-ik kerületi tisztviselő orvos a október hó 27-től november hó 18-ig szabadságra megy, távollétében dr. K. Szalay Béla orvos helyettesíti.

* **Anyakönyvi hírek.** A helybeli anyakönyvi hivatalnál ma a következő születéseket, illetve halálos eseteket jelentették be: a) születések: Kovács András ev. ref. Goldstein Ferenc izr. Bihari Erzsébet ev. ref. Fodor Imre ev. ref. Hegymegi István ev. ref. b) halálos esetek: Pocsai Józsefné szül. Párizs Erzsébet ev. ref. 34 éves, Pataki György ev. ref. 73 éves, Vértési István ev. ref. 3 hónapos és Heitzmann Teréz róm. kath. 16 éves.

* **Debreceniek Rákóczy temetésén.** Ma reggel a gyors vonattal utaztak fel Budapestre a debreceni lovas bandérium tagjai. — Egyben magukkal vitték a diszruhákat is. A bandérium tagjai részben a „Fehérló“, részben pedig a „Pannónia“ budapesti szállodában szállásoltattak el és holnap már a felvonulás próbáján is részt vesznek.

* **A sztrájk törvény.** Az utóbbi napok eseményei rohamosan viszik előre a munkaadók körében megindult mozgalmat, amely a sztrájk törvény megalkotását sürgeti. Vekerle Sándor miniszterelnök tegnap a képviselőház folyosóján a hozzá intézett kéresekre kijelentette, hogy a kereskedelmi miniszter a sztrájk törvényt már legközelebb a ház elé fogja terjeszteni.

* **A hegedűk sorsa.** Balogh Mihályné ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Zonede egyik terméből, hol ő ma reggel takarításokat eszközölt, ismeretlen tettes két hegedűt ellopott. A hegedűk, melyek Fűredi Samu zenetanár tulajdonát képezték, egy elzárt szekrényben voltak, mit a betörő fel-feszített. A rendőrség nyomoz a zenekedvelő betörő után.

* **A kéményseprő és az új külügy-miniszter.** A lapok megírták, hogy az új külügyminiszter tegnap tette le a hivatalos esküt a felségének. A Burg mellékapuján minden feltűnés nélkül jött Aereathal báró, közvetlen a háta mögött egy kéményseprő lépkedett. Amikor meglátták a kéményseprőt, fölkiáltott valaki:

— Szerencse kíséri első hivatalos lépését.

Mire a szertartás véget ért, a kéményseprő azonban már nem volt ott a kapuban, miért is „rövid hivatalos működést“ jósolt a babonás várakozó tömeg.

* **Játék a fegyverrel.** A nagyváradi vasuti állomás III. osztályú várótermében nagy riadalom támadt tegnap délelőtt két legény könnyelmű játéka folytán. A melyről tudósítónk a következőket jelenti: Nyegruc Titusz Élesdre való legény, ki most a budapesti 16. huszárezrednél szolgál s most szabadságon volt Élesden, vissza Budapestre akart utazni. A vasuti kupéban megismerkedett egy vele utazó oláh legénnyel s annyira megbarátkozott vele, hogy elhatározták, hogy a tegnapi napot együtt töltik Nagyváradon s csak ma utaznak tovább. Mikor Nagyváradon kiszálltak egy kis időre bementek a III. osztályú váróterembe s ott az oláh legény megmutatta a huszárnak revolverét, mely 11 milliméteres fegyver 6 golyóra töltve. A huszár, aki inkább ért a kardhoz, mint a polgári emberek által használt revolverhez, el vette tőle, szakértőn nézegette s addig babrálta, míg a revolver elsült. A golyó egy közelben álló, kolozsvári illetőségű kifőzönét, Varga Agnes taláta, aki egy kiáltással összeesett. A vasuti rendőrség a huszárt és társát előállította, az asszonyt pedig az előhívott mentők gyorsan beszállították a kórházba. Varga Agnes sobesülése nem veszélyes, a golyó a balcombjába hatolt. Az orvosok biznak gyors felépülésében.

* **Aki talicskát sikkaszt.** Bermardin Gyula gazdálkodó valamelyes élelmiszertelivel szákot akart lakására szállítani. Erre a célra felfogadta kemény husz fillérért Juhász Sándor napszámot. Hogy a szállítás könnyebben megtörténjen elkérte a gazdálkodó a Fehérló szálloda talicskáját. A hazaszállítás után Juhász vállalkozott, hogy hazaviszi. Azonban ezt nem tette, hanem elsikkasztotta a talicskát. A rendőrség nyomoz.

* **Tolvaj vásárló.** Nem avval a szárdékkal ment Bujdosó Mihályné Nyil utca 18. szám alatti lakos Benyáts Emil főtéri üzletébe, hogy ott a szép ruhakelmékből vásároljon, hanem hogy lopjon. Vásárlás ürügye alatt válogatott a szebbnél-szebb kel-

mékből, majd egy 7 korona 50 fillér értékű kendő nagyon megtetszett neki és azt a tolvajlás legügyesebb módszerével a szoknyája alá rejtette, azonban a pénztárban ülő kisasszony észrevette, melyről főnökének azonnal jelentést tett. Benyáts Emil rendőrt hívatott és annak segítségével a bűnügyi osztályra kísértette. Kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy azt ő megakartha venni. Benyáts panaszába foglalta azt is, hogy üzletében több ily apró lopásokat észlelt és valószínűnek látszik, hogy Bujdosóné más alkalommal is követett el az ő kárára ilyen lopásokat, miért is kéri a rendőrséget, hogy házkutatást tartsanak nála. A rendőrség rögtön megindította a nyomozást.

* **A cséplőgép áldozata.** Tegnap számunkban megemlékeztünk arról a megrendítő szerencsétlenségről, mely a Debrecen határában levő Gara féle tanyán történt. Azt is közöltük a megbotránkozás jogos hangján, hogy a súlyosan sérült szerencsétlen leány 36 órán kora nélkül elhalálozott, sokak hibájából kifolyólag — az orvosi segélyt. Legnagyobb vád a cserei állomásfőnököt illeti, ki ugyanis nem engedte, hogy a szerencsétlen leányt felszállítsák a vasúti kocsira. Ezen felhárító eljárásnak tudható be a leány halála is, mert dacára a közvéleményben nyert gondos ápolásnak a nagy vérvesztés miatt a boldogtalan teremtés ma délelőtt kiszáradt. Hoffmann József vizsgálóbíró nyomban Isó János és Láng Lajos törvényszéki orvosokkal megejtette a boncolást. A boncolásnál konstatálva lett, hogy a leány halálának az oka a nagy vérvesztés, mely viszont a fent említett körülmények miatt következett be. A vizsgálat ezért nagy eréllyel folyik, hogy kiket, mily irányban terhel a felelősség.

* **Uj gyógyforrás.** A közeli *Er-Semjén* községben — amint lapunknak írják — idősb. *Fráter Béla* volt főszolgabíró parkjában pár hóval ezelőtt egy kitűnő gyógyforrásra bukkantak. *Dr. Ujfalussy József* a közvélemény igazgatója és *Dr. Kenézy Gyula* bábaképezdei igazgató tanár alapos vizsgálat alá vették a vizet és páratlan jó gyógyhatásukra jeltették ki izzadmányos lobos fájdalmak, valamint ízületi csusz és folyományok, görvély, méhköri lob, esontöréset és ficamok után visszamaradt daganatok ellen. A forrás „*Kazinczy*” nevet visel és amint leveleznék írja, a forrás körül a gyönyörű parkban nemeskára egy díszes, modern berendezésű fürdő fog épülni.

x **Pörkölt és nyerskávé különlegességek** kaphatók Félégyházy János motorüzemi kávé pörköldéjében Piac és Miklós utca sarkán.

x **Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

Kik a büdszentmihályi rablások tettesei?

Uj vizsgálat.

Sóvágó bandájának bűnpöre.

— Saját tudósítónktól —

— október 26.

Mennél jobban tisztázódik Sóvágó és cinkosainak bűnpöre, annál inkább kerülnek a napfényre érdekesebbnél érdekesebb körülmények, egymásután derülnek ki oly bűntények, melyeknek tettesei mindezeideig ismeretlenek voltak, sőt oly bűnesetek is merültek fel, melyeknek aktái egy-egy ártatlanul szenvedő elítéltejével már régen lezártak.

E bűnpör óriási mennyiségű adatait már csak nagy terjedelműknél fogva sem vihetjük a nyilvánosság elé. Azért csak egyes szenzációsabb és érdekesebb részletről számolhatunk be.

Most legutóbb a büdszentmihályi rablások körül merültek fel igen szenzációs és érdekes körülmények.

Ugyanis Büdszentmihályon a múlt év őszén Eclér János és Virág András kárára elkövetett betöréses lopásért a nyiregyházi törvényszék egy Fányi Lajos nevű egyént az ellene felmerült súlyos gyanúkok alapján 8 évi fegyházra ítélte annak dacára, hogy folytonosan hangoztatta alibi igazolással és tanukkal bizonyította ártatlanságát.

A Sóvágó féle bűnpörben megindított vizsgálat azonban a beismerő vallomások nyomán kiderítette, hogy a büdszentmihályi rablásokat ezek a cinkosok követték el. Feltehetően bizonyossággal lett megállapítva Szombati és Erdélyi vallomásából kifolyólag, hogy azoknál a bűntettekél Sóvágó, Nyiri szerepeltek, tehát az elítélt Fányi teljesen ártatlan.

Fányi András folyamodott is a Kuriához pörének újra való főlvtelét kérve. A kuria erre értesítette a nyiregyházi törvényszéket, hogy a maga kebelében határozzon az erre vonatkozólag és esetleg újabb tárgyalásra az ügyet.

A törvényszék legközelebb fog határozni ebben a különös ügyben.

Más oldalról is lettek következményei Fányi féle dolognak. — Ugyanis a debreceni vizsgáló bíróság újabb nyomozatot és vizsgálatot rendelt el a büdszentmihályi rablásokban. — A károsultakat nevezetes Celler és Virág parasztagazdákat imét megidézte még pedig november másodikára kihallgatás végett. Ők ugyan már a multkor felismerték Sóvágóban azt a rablót, ki hozzájuk betört, de miután az ügy ilyen fordulatot vett, újabb kihallgatásuk vált szükségessé egyes fontos részletkérdésekre vonatkozólag.

Ha a nyiregyházi törvényszék az ártatlanul szenvedő Fányi ügyében elrendeli az új tárgyalást, mi több, mint valószínű, úgy Sóvágó Jankónak — mint különben egy izben már jelentettük — egy kis utazásban lesz része. Nem ugyan kéjutazásban, mert ez az eset büncselekményeinek számát csak növeli, így lassan, de biztosan, mind szorosabbra szorítja nyaka körül a már rég jól megérdemelt kötelet.

Különös szerencsétlenség.

Halál a talyigán.

(Saját tudósítónktól.)

— okt. 26.

Különös és nagy mértékben megrendítő módon fejezte be földi életét ma egy szegény szerencsétlen asszony. A szomorú eset különössége az, hogy a boldogtalan egy talyigán érte el végzete. Ez a rázós, debreceni jármű okozta halálát.

Hatalmas gépkolusszosok, a gőzgépek által előidézett halálos balesetekről nap mint nap adunk számot, de hogy még az ilyen gyöngye alkotmányunk is legyen áldozata, arról még nem igen számolt be a szerencsétlenségek idegrázó krónikája.

Nagy Jánosné, Kiszei Róza tegnap ezte érkezett haza Budapestről, ahová férje látogatására utazott fel. Kint az állomáson magával hozott podgyászát egy talyigára pakoltatta. Aztán pedig hogy ne menjék gyalog, ő is felült, nem is sejtve, hogy ez halálát fogja okozni.

A kétkerékű jármű a Petőfi-tér, Teleky Varga-utcákon át haladt Nagy Jánosné

Kossuth-utcai lakása felé. A Varga-utca az asszony hirtelen rosszul lett. Elalélt. A rázós ut következtében régi szivbaja vette elő. Pár pillanat múlva pedig lefordult a járműről és eszméletlen állapotban terült el a földön. Esése közben is súlyos sérülést kapott a fején.

A talyigás, ki nem is figyelt az asszony rosszulletésére — csak akkor vette észre a szerencsétlenséget. Éleszteni próbálta, de nem sikerült. Csakhamar előhivták aztán a mentőket, kik beszállították a közvéleménybe de mire kiértek, a szerencsétlen már kiszáradt.

A nyomban megtartott orvosi vizsgálat a halál okául szívszélhűdést állapított meg, g szerencsétlenség a fején is van egy súlyos sérülés, azonban ez nem lehetett életveszélyes.

A rendőrség, melynek az esetet bejelentették már meg is indította a vizsgálatot, hogy terhel-e valakit a felelősség.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Okt. 26. Pénteken „Legvitézebb huszár”, operette. (Először.)

Okt. 27. Szombaton „Legvitézebb huszár”, operette. (Másodszor.)

Okt. 28. Vasárnap délután „II. Rákóczy Ferenc fogaása”, színmű.

Este: A Rákóczy ünnepély első napja.

A legvitézebb huszár.

Operette 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerezte: Jakobi Viktor. Először adták a debreceni színházban ma.

Pár hete adták a Nemzet-Színházban Martos Ferenc darabját, a *Muskálit*. Akkor a jóakaró kritikusai azt tanácsolták neki, hogy maradjon meg az operettírás hímes mezején, mert minden komolyabb irányú darabja csupa-csupa operette. Nem tudjuk előnyére, vagy hátrányára mondjuk-e Martos mai darabjáról, hogy a Simonyi őbester alaposan elrontotta, mikor átírta operettnek. Hiszen mit is hívei vagyunk a János-vitéz és a Gül-Baba irányának, hisszük is, hogy e nyomon ki fog fejlődni előbb-utóbb a magyar operette, de ne tessék Simonyi-őbesterből karikatúrát csinálni az operette kedvéért. Láttuk, hogy a közönség sem szívesen vette a próbálkozást, amely egyébként nem tudott a sablonon felülemelkedni.

Simonyi őbester Marsignybe érkezik ezredével. A város kötségsbe van esve, de Tournelles marquisvé és barátnői elhatározzák, hogy meghódítják a tiszteket, s így megmentik a várost. Csakugyan sikerül is nekik a lobbanékony szívi tiszteket meghódítani, maga Simonyi is heves szerelemre gyul a szép marquisné iránt. A végén Simonyi észreveszi, hogy a marquisné csak játszik vele, elkeseredésében távozni akar, de az asszony utánna siet, és jön vele együtt Magyarországra.

Ezt a szöveget igazán kár volt elrontani. Pedig a libretto maga is csinos, eltekintve attól, hogy egészen új operettek reminiscenciáival van tele, néhány dala igen csinos, így: „Szobalány vagyok én, a nevem Juliette;” Ezredes ur, egy sereg asszony kéri; igen csinos a marquisné harmadik felvonásbeli éneke, és a komorna kupléja. Végtelenül rontja azonban a darab hatását a sok sablonos jelenet és alak, a Bajuszából

ismert kutyaosó és komorna, a polgármester.

Színészeink igen jól játszottak Zilahyné és Ternyei kitűnő partnerek voltak, szintugy Sarkadi és Fóthi is. A többiek is kitűnők voltak, szinte feledtették a darab hiányosságait. Még csupán azt akarjuk megjegyezni a rendezésről, hogy szalonokban még az „emberavó magyarok” sem szoktak a fejükbe nyomott csáköval megjelenni, nemhogy Simonyi őbester érzélgős jelenete alatt felsett csáköval üljön a marquisné szobájában.

(Vé)

Kuruc furfang. Ifj. Bokor József 100 arany pályadíjat nyert történelmi népszínműve Rákóczi korából lesz az ünnep második előadása, melyre a személyzet nagy ambícióval készül. A darab tele van szemből szebb kuruc dalokkal és több eredeti táncal, melyek közül kiemelkedik a „Rossz” tánc és a „fisklya” tánc, a főszereplők Fóthy Frida, Vida Ilona, Arday Ida, Szakácsné, Ternyei Polgár, Bay, Békés, Deésy, Bérczi, Sarkadi, Vadász stb.

TAVIRATOR

Burrián lemond?

Bécs, okt. 26. Az itteni politikai körökben elterjedt hírek szerint legközelebb Burrián közös pénzügyminiszter is beadja lemondását.

A villamosok sztrájkja.

Budapest, október 26. A sztrájk ma délután már vért is követelt. A nagyköruton a sztrájkolók megtámadták egy kocsit. A kocsivezetőjét lerántották, ki revolverrel a tömeg közé lőtt. A tömeg erre szintén használta fegyvereit. Több ember megsebesült. — Az osztrák Eisen-bankverein a sztrájkolók támogatására 7000 koronát küldött. A szociálisták pártja is a legmesszebbmenő támogatását ígerte meg. A sztrájkolók elhatározták, hogy testületileg részt vesznek a Rákóczy-ünnepen, még akkor is, ha addig teljesíteniük követeléseiket.

A köpenicki szélhámos.

Berlin, okt. 26. A berlini rendőrség ma reggel Voigt, tilsiti több ízben fegyházzal büntetett cipész személyében letartóztatta a köpenicki szélhámost.

Budapesti gabonatöszde.

(Déli zárlat.)

Budapest, október 26.

Buzakinálát kedvező, vételkedv csekély. Tartott irányzat mellett 25,000 métermázsza került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaneműek tartottak.

Idő: hideg és borus.

Buza októberre	14.34—36.
Buza áprilisra	14.86—88.
Rozs októberre	13.60—62.
Rozs áprilisra	13.08—10.
Zab októberre	13.90—92.
Zab áprilisra	13.86—88.
Tengeri augusztusra	—00—
Tengeri szeptemberre	10.30—32.
Tengeri 1907 májusra	26.50—70.
Repece augusztusra	—

Szerkesztői-posta.

K. S. Közöljük.

V. A. Tudakozódunk telefonon, de a fővárosban biztos értesítést nem tudnak adni. Valószínű hogy a kérdéselt nap nem lesz fenn, mert a Rákóczy-ünnep előkészületei őt is elfoglalják.

Városi Színház.

Bérlet 24. sz. (C) Bérlet 24. sz. (C)
Ma szombaton, 1906. október hó 27-én:

Legvitézebb huszár.

Operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Báró Simonyi József őbester	Ternyei L.
Döny, kapitányok	Árkosi V.
Aczél,	Karacs Imre.
Majtényi, főhadnagyok	Szalai Gyula.
Luzsinszky,	Bécsi Ernő.
Appagyai, hadnagyok	Perényi J.
Zelenay,	Bay László.
Krupszky, káplár	Vadász Lajos
Gyuri, az őbester legénye	Sarkadi V.
Béérky, közhuszár	Szilágyi E.
Egy huszár	Gazdácska L.
Riverolles vicomte	Vida Ilona.
Resseau, polgármester	Polgár S.
Jegyző	Arday Árpád.

Közgazdaság.

A kartellek köréből. Az osztrák-magyar drótszegkartell a jövő héten Bécsben ülést tart, amelyen — tekintettel a nyersanyag drágulására — az árak fölemelését fogják elhatározni. — Budapesti, bécsi és prágai legelső selyemáru-nagykereskedő

cégek most szervezkednek abból a célból, hogy a selyemgyárosok kartelljével szemben a kellő egyensúlyt — érdekeik védelmére — megteremtsék. A selyemárukereskedők szövetezése hír szerint egyelőre nem gondol arra, hogy az árakat fölemelje.

Elektromotor tanfolyam Budapest. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter arról értesitem a kamarát, hogy a m. kir. technológiai iparmúzeum gépesarnokában különböző áramrendszerű kisipari celokra szolgáló elektromotorok vannak kiállítva. Mindegyik alkalom nyílik arra, hogy az érdeklő motortulajdonosok és motorkezelők e kisipari motorok szerkezetét és kezelését rövidebb tartamu tanfolyamon megismerhessék. Tartoznak a résztvevők 2, kettő korona beiratási díjat fizetni. A jelentkezők a vasutak vonalaira és lakó helyüktől Budapestre és vissza szóló utazáshoz a III. kocsiosztályban féláru menetjegyet kaphatnak. A kamara bejelentése alapján a kedvezmény igénybe vételére szolgáló egyszari oda és vissza utazásra érvényes igazolványokat a múzeum fogja az illetőknek megküldeni.

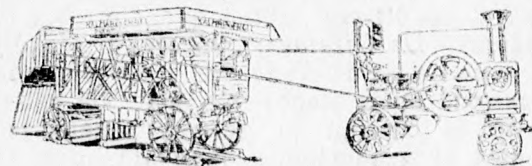
Számtalan első díjakkal és díszoklevelekkel kitüntetve.

KALMAR és ENGEL

MOTOR- ÉS GÉPGYÁRA

BUDAPEST V, LIPÓT KÖRUT 18.

Ajánlja egy csöplőgépet, mint ma ömlesztve leggyorsabb benzínmotorjait, benzínokombijait, valamint szivó gépmotorjait, melynek V. Lipót-körut A9. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifizető cséplésért! Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és hámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Arjegyék ingyen! Olcsó árak részletlefizetésre.

Rozsnyay

Serail pipere-különlegességei

kipróbált közkedvelt és igen elterjedt szerek **Serail arckenőcs**, kiváló hatású szeplő ellen, az arcot fehériti és hársónysimává teszi. Kis tégegy 70 fillér, nagy tégegy K 1.40. — Serail-crème nappali használatra 1 kor. — Serail-hajszesz hajjuulás, korpaképződés ellen. Kiváló hatása. H. jóvesztést elősegíti. 1 üveg K. 1.50. — Serail puder, kitűnő pipere-por fehér, rózsaszínben 1 doboz 1 kor. — Serail-szappan, 1 drb. 70 fillér. — Valódi epeszappan, 1 drb. 80 fill. — Serail-szájvíz, 1 üv. K 1.50

ROZSNYAY

Vasas china-bora

igen hatásos vérszegénység, sápkór, neurasthenia eseteiben Egy literes üveg ára K. 3.50. Egy 4 üveget tartalmazó postaláda K. 14.12 franko küldve A Rozsnyay-féle vasas china-bor egyike a legelterjedtebb és leghatásosabb gyógyboroknak. A külföldi készítményeket felülmúlja. Vérszegényeknek különösen ajánlható.

Dehrecenben kapható: Dr. Rotschnek V. Emil, Mihalovits István, Tóth Béla, Füleky Pál, Murakózi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak drogeriájában, — továbbá a készítőnél: Rozsnyay Mátyás gyógyszerésznél, Aradon, Szabadság-tér.

ROZSNYAY MÁTYÁS

Chinin-cukorkája

iztelen chininből. Többszörösen kitüntetve, 1869-ben a magyar orvosok és természetvizsgálók fiu-meai vándorgyűlésén 40 arany pályadíjjal jutalmazva. Láz ellen! Nem keserű! Legjobb szer láz, vállóláz, malária ellen, különösen gyermekeknek, a kik keserű chinint bevenni nem képesek. — Valódi, ha minden egyes piros csomagoló-papíron Rozsnyay Mátyás névaláírása olvasható.

Étvágytalanság

esetén a **Rozsnyay-féle pepsin bor** csodát művel.

Kellemes, savanykás gyógybor; gyomorhurut, gyomorgyengeség ellen igen hatásos. Egy hat üveget tartalmazó postaláda K 19.32.

Ilyen még nem volt soha!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-30-3

Nem nyereség esetén

a pénze megtérül!

— Siessen tehát a —

SZERENCSEBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába,
(Sümeghy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Szőlő

oltványok.

Valamint az
elmúlt években
is a

Külföldi

első szőlőoltványi telep

tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 21

Nagykülföld megye — volt az egyedüli az egész országban mely vetőnek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyu bor csemege bor és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok bőséges eredményeket érnek el.

Kivánatra képes ártegyzék — számos elismerő levelet — ingyen és bérmentve.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földaraboltatván: e házhelyek mérségtelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

Ha köszvényben, reumában, ischiában szenved,

vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle **köszvény-szeszt,**

mely csuizt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható Dr. Fleisch E. M. „Magyar korona” gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. szám. — Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelésénél már bérmentve utánvétel küldjük.

Hirdetések

FELVÉTELNEK E LAP KIADÓHIVATALÁBAN, Csapó-utca 9 szám. — Telefon szám 275

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 27 millió koronánál több nyeresémet fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyeresémet, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat a **600.000** koronás főnyeresémet,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyeresémet,

továbbá 5 á **100.000**, 3 á **90.000**, 3 á **80.000**, 3 á **70.000**, 4 á **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000 500 koronás és egyéb nagy nyeresémet.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 19-ik magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeresémet jut

és összesen **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeresémet esetleg **1.000.000** korona,

továbbá 1 jutalom **600.000** 1 nyeresémet **400.000**, 1 á **200.000**, 2. á **100.000**, 2 á **90.000**, 2 á **80.000**, 2 á **70.000**, 2 á **60.000** 1 á **50.000**, 3 á **40.000**, 3 á **30.000**, 6 á **25.000**, 9 á **20.000**, 13 á **15.000**, 44 á **10.000** korona és még sok egyéb nyeresémet.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt. — **.75**, vagy **K 1.50**; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy **3** korona.

¹/₂ „ „ „ **3.—**, „ „ **6.—**; ¹/₁ „ „ „ **6.—** „ **12** „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 4-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak.

Török A. és Tsa

Sírgöyccím:
Törökék, Budapest.

Bankház R.-T. BUDAPESTEN.

Sírgöyccím:
Törökék, Budapest.

H a z á n k l e g n a g y o b b o s t á l y s o r s j á t é k - ü z l e t e .

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Szervita-tér 3a.**

I. fiók: **Váci-körut 4a.**

II. fiók: **Teréz körut 46a.**

III. fiók: **Muzeum körut 11a.**

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr
keztyük
Schön Sándor

keztyü, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Hirdetmény

Néhai Nedolay Mihály hagyatékában levő 6 lóerejű, jókarban levő cséplőgép garnitúra, 2 szép ház, az egyik gazdasági épületekkel ellátva, 10 hold szántóföld, gazdasági eszközök, ingóságok, szabadkézből eladatnak.

Megtekinthetők Püspökladányon, a feltételek ugyanott Nedolay Erzsébetnél, mint a kiskorúak törvényes gyámjánál megtudhatók.

Kertek rendezését és azokról tervezetet izlésesen készítik.

Elővirág, csokrok és koszorúk a legszolidabb árak.

Az ősziudény beáltával ajánlom dusan felszerelt élővirág üzletemet.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét kora tavaszi nyitásra legválogatottabb fajú friss:

Jácint, Tulipán és más virág hagymáimat.

Allandóan nagy választékot tartok erőteljes **Palmák**-ból és mindennemű **disz növényekből**.

Szíves megtekintésre ajánlom kertészeti telepemet, ahol is mindenkor készséggel állok rendelkezésre.

Levágott és cserepes virágokból szintén nagyválasztékot tartok, melyekből **menyaszonyi, disz és mellesok-rokat**, valamint **sirkoszorukat** megrendelésre a legfinomabb izlés szerint készítik.

Helybeli, vagy vidéki megrendelések eszközölhetők a **Kossuth utcai** (Városház épület) üzletben, vagy kertészeti telepemen **Ferenc Jozsef ut 6. a.** Margit fürdővel szemben.

Kiváló tisztelettel

Paczelt János

kereskedelmi és mű-kertész.

Legfinomabb izlés és pontos kiszolgálás.

Vecsey Ferencz

hegedűművész

nagy hangversenye

Tarnay Lajos zongoraművész közreműködésével.

1906. év október 27-én este 1/28 órakor az „ARANYBIKA” dísztermében. — Jegyek kaphatók

Csáthy Ferenc zeneműkereskedésében.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük teleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás végett a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is

Tájékoztatásul szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor.	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.

A perselyek az Iparbank kirakataiban láthatók.